

၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ဈေးကွက်ဝင် မျိုးရီးပီ။ ပြုပြင်ထားသော သီးနှံများ၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ထူးခြားတိုးတက်မှုများ

(by Clive James, Founder and Chair of ISAAA)

ISAAA Brief 39 (<http://www.isaaa.org>) တွင်ဖော်ပြထားသော ၂၀၀၈ခုနှစ်အတွင်း ဈေးကွက်ဝင်မျိုးရီးပီ။ ပြုပြင်ထားသောသီးနှံများ၏ ထူးခြားတိုးတက်မှုများကို ခိုင်မာတည်ပြုမြစ်သော စီးပွားရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာအကျိုးအမြတ်များကြောင့် ၁၃.၃သန်းရှိသော စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်သူများမှ တပိုင်တနိုင်စိုက်ပျိုးသူများအထိ ဖီးပြုပြင်ထားသော သီးနှံများကို ၂၀၀၈ခုနှစ်အတွင်းပိုမိုတိုးခဲ့စိုက်ပျိုးလာကြသည်။ ၂၀၀၈ခုနှစ်အတွင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သောနိုင်ငံအရေအတွက် သီသာထင်ရှားစွာ တိုးတက်ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ဖီးပြုပြင်သီးနှံများအတွက် စိန်ခေါ်မှုပြင်းထန်သော အာဖရိကနိုင်ငံများမှ မျိုးရီးပီတော်မျိုးထက် ပိုမိုပါဝင်သော ဖီးပြုပြင်သီးနှံများလက်ခံလာခြင်း၊ ဖီးပြုပြင်သီးနှံသစ်များပိုမိုထုတ် လုပ်လာခြင်း တို့ပါဝင်လာသည်။

ငှုံးတိုးတက်မှုများသည် ကမ္ဘာလူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ ရင်ဆိုင်နေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်သော စားနပ်ရိက္ခာယူလုံရေး၊ ဈေးနှုန်းချိုသာရေး၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြို့ရေး၊ ဆင်းရဲ့တွဲမွတ်မှု၊ ပပေါ်က်ရေး၊ ကမ္ဘာရာသီးတုပြောင်းလဲမှုများကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော အချို့စိန်ခေါ်မှုများအား လျော့ချေရေး တို့အတွက်အရေးကြီးသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ၊ ဖြစ်ပါသည်။ ဖီးပြုပြင်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော နိုင်ငံအရေအတွက်မှာ ၂၅ နိုင်ငံအထိသမိုင်းမှတ်တိုင်စိုက်ထူးခွဲပြီးဖြစ်ပါသည်။

အာဖရိကနိုင်ငံတိုးတက်မှုများ - ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတုတည်းသာစိုက်ပျိုးခဲ့ရာမှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၌ အာကီနာဖာဘို့တွင်(၀) နှင့် အိုဂျစ်တွင်(ပြောင်း) တို့စတင်စိုက်ပျိုးလာရာမှ (၁) နိုင်ငံအထိ တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ လက်တင်အမေရိကတွင် ဘီလီးဟီးယား နိုင်ငံသည် ဖီးပြုပြင်သီးနှံများ (ပုဂ္ဂ) စိုက်ပျိုးသော နာမမေမြာက်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ဖီးပြုပြင်သီးနှံများ၏ ကမ္ဘာစိုက်ဓရိယာသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တစ်ဆယ့်သုံးနှစ်မြောက်ဆက်တိုက်အဖြစ် ၉၀.၄ ရာခိုင်နှုန်း (၁၀.၇ သန်းဟက်တာ) ဖြင့်စုစုပေါင်း ၁၂၅ သန်းဟက်တာ ထိတိုးတက်ခဲ့ပါသည်။

တိတိကျကျဆိုရသွေ့ ၁၆၆ သန်း ဖီးဟက်တာအရိယာ (၁၅ ရာခိုင်နှုန်း သို့မဟုတ်၂၂ သန်း ဖီးဟက်တာ တိုးတက်မှု) နှင့်ညီမျှပါသည်။ ၁၉၉၆ မှ ၂၀၀၈ခုနှစ်အထိ ဖီးပြုပြင်သီးနှံများ၏ စိုက်ဓရိယာတိုးတက်မှု (၇၄ ဆ)သည် ဤနည်းပညာအားလက်ခံကျင့်သုံးမှု၊ မြန်ဆန်လာခြင်းကို ပြုလျက်ရှိပါသည်။

၁၉၉၆ မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ထိ (၂) ဘီလီယံ့ဇက (ဟက်တာ သန်းပေါင်း ၈၀၀) ပိုမိုလာမှု သည် ပထမ (၁၀)နှစ်တာ ကာလ ၂၇ (၁) ဘီလီယံ့ ထိသာ ဖြစ်သော်လည်း ၂၀၀၅ မှ ၂၀၀၈ (၃၂၎ယ ၁၀ နှစ်တာကာလ၏ ပထမ ၃ နှစ်) ခုနှစ်အတွင်း (၁) ဘီလီယံ့ဇက ရှိပါသည်။

မြတ်ပြင်သီးနှံစိက်ပျိုးသော ၂၅ နိုင်ငံတွင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၁၅ နိုင်ငံနှင့် နိုင်းယဉ်ပါက စက်မှုနိုင်ငံ (၁၀)နိုင်ငံသာရှိပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် မြတ်ပြင်သီးနှံသစ်အဖြစ် သက္ကားမုန်လာကို အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ကနေဒါ နိုင်ငံရွေးကွက်တွင် စီးပွားဖြစ်စတင်ဖြန့်ဖြူးခဲ့ပါသည်။ အခြားနိုင်ငံများ၏ စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်ပြီးသော မြတ်ပြင်သီးနှံများကို ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အိဂုံး၊ ဘုလီးယား၊ ဘရာမီး နှင့် ပြုစတေးလျှေ စသည့် ၅ နိုင်ငံ တို့တွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ပါသည်။

တစ်မျိုးထက်ပိုမိုကူးပြောင်းပါဝင်ထားသော မြတ်လက္ခဏာများသည် မြတ်ပြင်သီးနှံများ၏ ပိုမိုအရေးကြီးသော သွင်ပြင်လက္ခဏာများဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံပေါင်း (၁၀)နိုင်ငံ၌ မြတ်စီးပိုမိုကူးထက်ပိုမိုကူးပြောင်းပါဝင်သော်လောက်မြတ်ပြင်သီးနှံများအား စိုက်ပျိုးမှုသည် (၂၇)သန်းခန့် စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ မြတ်စီးပိုမိုတည်းပါဝင်သော သီးနှံများထက် ၂၃ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်မှဖြင့် လျှင်မြန်စွာ စိုက်ပျိုး လာခဲ့ကြပါသည်။

မြတ်ပြင်သီးနှံများစိုက်ပျိုးသူအရေအတွက်သည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၌ ၁၃၃သန်း တိုးတက်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်း (၂၂)နိုင်ငံ၌ စုစုပေါင်း ၁၃၃၃သန်းရှိရာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း (၁၂၄၃ သန်း) သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများ၏ ရှိသော သွင်းအားစုစုပေါင်းပါသည်။

မြတ်ပြင်သီးနှံများသည် သွင်းအားစုစုပေါင်းပါးသော လယ်သမားငယ်များ နှင့် မိသားစုများ အတွက် ဝင်ငွေနှင့် လူနေမှုဘဝ တိုးတက်မြှင့်မား ပေါ်ပါသည်။ အိန္ဒိယ၊ တရာ်တောင်အာဖရိက၊ မိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ တို့တွင် လေ့လာတွေရှိချက် များအရ Brief ၃၉ ၌ ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားပါသည်။

အခါက ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ၅ နိုင်ငံဖြစ်သော တရာ်၊ အိန္ဒိယ၊ အာဂျင်တီနာ၊ ဘရာမီး နှင့် တောင်အာဖရိက (စုစုပေါင်းလူဦးရေ ၂၂၆ သီလီယံ) တို့သည် မြတ်ပြင်သီးနှံများ၏ ဦးဆောင်နိုင်ငံများအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိပြီး အခြားနိုင်ငံများလက်ခံစိုက်ပျိုးလာရေးအတွက် တွန်းအားပေးလျက်ရှိပါသည်။ မြတ်ပြင်သီးနှံများ၏ အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းမှု ကြောင့်ခိုင်မာသော မူဝါဒဆန္ဒ နှင့် ကဏ္ဍအမျိုးမျိုး ၆၇ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု တို့ဖြင့် ကမ္မာတရုန်း လက်ခံအသုံးပြုမှုအတွက် လုံးဆော်မှုတရပ်ဖြစ်နေပါသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၌ EU နိုင်ငံ (၇)နိုင်ငံ အားလုံးတွင် Bt ပြောင်းစိုက်စရိယာ တိုးတက်လာမှု (၂၁၃၃ခုနှုန်း) ဖြင့် ၁၀၇၀၀၀ ဟက်တာသို့ ကျော်လွန်ရောက်ရှိ လာပေါ်ပါသည်။ ရေရှည်တည်တဲ့ခိုင်မြီစေမှုအတွက် မြတ်ပြင်သီးနှံများ၏ စွဲမက်ဖွယ်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများမှာ-

- (၁) ရွေးနှုန်း ချို့သာ သော စားနပ်ရိက္ခာ နှင့် အဝတ်အစား ဖူလုံမှု အတွက်ပါဝင် အထောက်အကူ ဖြစ်စေခြင်း၊
- (၂) မီးပျိုးကွဲများ ကိုမပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက် ခြင်း၊
- (၃) ဆင်းရဲ့တွေ့မှတ်မှု လျော့ပါးစေရန် အထောက်အကူဖြစ်ခြင်း၊

- (င) စိုက်ပျိုးထဲတဲ့ကုန်လုပ်ငန်းများ၏ နောက်ဆက်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်အကျိုးဆက်များအား လျော့ပါးစေခြင်း၊
- (ဃ) ကမ္ဘာရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ဖန်လုံးခိုင်ပါတ်ငွေများ လျော့ပါးစေခြင်း၌ အထောက် အကူဖြစ်ခြင်း၊
- (င) ကုန်ကျစရိတ်ကာမိစေသော ဒီဝလောင်စာဆီ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး၌ အထောက် အကူပြု ပါဝင်ခြင်း၊
- (ဂ) ၁၉၉၆ မှ ၂၀၀၇ခုနှစ်အတွင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၄၄)ဘီလီယံ တန်ဖိုးရှိ ရေရှည်တည်တဲ့ သောစီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်ရရှိခြင်း၊

အချုပ်အားဖြင့် အထက်ပါအချက်များ၏ အင်အားကြီးမားစွာထိုးသွင်းဝင်ရောက်လာမှုသည် ရေရှည်တည်တဲ့ ခိုင်မြို့ရေး၌ သိသာထင်ရှားစွာပါဝင်ပြီး အနာဂတ်အတွက်အလားအလာကောင်းများ များပြားလုပါသည်။ ၁၉၉၆ မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်း ရရှိသောအကျိုးအမြတ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၄ ဘီလီယံသည် အထွက်နှုန်းမြှင့်မားမှုကြောင့် ၄၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ထုတ်လုပ်ကုန်ကျစရိတ် သက်သာမှုကြောင့် ၅၆ ရာခိုင်နှုန်း (ပိုးသတ်ဆေး ၂၅၉၀၀၀တန် ဆေးအစစ်သက်သာစေခြင်း အပါအဝင်) တို့ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

မြေအသုံးချသက်သာစေသော နည်းပညာအနေဖြင့် မီပြောပြင်သီးနှံများဖြန့်ကျက်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါက ထုတ်လုပ်မှု တန်ပေါင်း ၁၄၁ သန်းအတွက် မြေဟက်တာ ၄၁ သန်း ပိုမိုလိုအပ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး အခြေခံနှင့် အသွင်ပြောင်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် မီပြောပြင်သီးနှံများသည် ကျေးလက်စီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် တွေ့န်းအားပေးသောယန်ရားဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုပါ အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၌ ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်နေထိုင်သော နိုင်ငံပေါင်း ၂၂ နိုင်ငံသည် ၁၂၂ သန်းဟက်တာရှိသော မီပြောပြင်သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ ၄၄းသည် ၁၁၅ ဘီလီယံ ဟက်တာရှိသော ကမ္ဘာစိုက်ပျိုးဆိုယာ၏ ၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်ညီမျှပါသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် မီပြောပြင်သီးနှံများသည် ကာမွန်နိုင်အောက်ဆိုင်ထုတ်လုပ်မှု ၁၄၂၂ ဘီလီယံကိုလိုက်ရမ် (မော်တော်ကား ၆၃ သန်း) လျော့ကျစေခဲ့ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွက် ဆောင်ရွက်ရန် လက်လှမ်းမှုပြီး ဝန်ထဲတဲ့ဝန်ပိုး မဖြစ်စေသော သင့်တော်သည့် ငွေနှင့်အချိန် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းစနစ် အရေးတကြီးလိုအပ်ပါသည်။ မီပြောပြင်သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်းကို သဘောတူလက်ခံတည်ပြုသော ၂၂ နိုင်ငံနှင့် အစားအစာ နှင့် တိရိစ္ဆာန် အစာ အသုံးပြုမှုအတွက် မီပြောပြင်ထွက်ကုန်များ တင်သွင်းသော ၃၀ နိုင်ငံ၊ စုစုပေါင်း သဘောတူလက်ခံ အတည်ပြုသော ၅၅ နိုင်ငံရှိပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၌ ကမ္ဘာမီပြောပြင်သီးနှံစျေး ကွက်သည် ၇၅ ဘီလီယံ နှင့် ၁၉၉၆မှ ၂၀၀၈ခုနှစ် အထိစုစုပေါင်း (၅၀)ဘီလီယံ ထိုသမိုင်းမှတ်တိုင်တန်ဖိုးရှိပါသည်။

အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်။

ဒုတိယ ဆယ်စုနှစ် (၂၀၀၆ မှ ၂၀၁၅) အတွက် စီးပွားဖြစ် စီပြေပြင်သီးနှံများ ထုတ်လုပ်မှု မျှော်မှန်းချက်သည်။ ၂၀၀၇ခုနှစ် ISAAA ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ စိုက်စိုက်ယာနှင့်စိုက်ပျိုးသူအရေအတွက် နှစ်ဆတိုးတက်လိမ့်မည်ဟူသော လမ်းကြောင်းပေါ်တွင်ရှိနေပါသည်။ အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရောက်ခဲ့ခဲ့ပါးမျိုး၊ သစ်ထုတ်လုပ်ရေးကိုမျှော်မှန်းပါသည်။ အမေရိကန်တွင် ၂၀၁၂ နှင့် ဆုတ္တဆာဟာရမ်အာဖရိကတွင် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တို့၏ စီပြေပြင်နည်းဖြင့် ရောက်ခဲ့ပြောင်းမျိုး စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်း အထူးကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် Brief 39 ၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

အသေးစိတ် သတင်းအချက်အလက်များကို (Brief 39 Global States of Commercialized Biotech/GM crops: 2008 by Clive James) ၌ ဖော်ပြထားပါသည်။

အခြားသိလိုသည်များရှိပါက (<http://www.isaaa.org> or contact ISAAA SEAsiaCenter at +63-49-536-7216, or email to info@isaaa.org) သို့ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။